

Студенти використовують мову в ситуаціях реального повсякденного життя, що, поза сумнівом, є одним з дієвих способів організації мовної взаємодії та сприяє кращому засвоєнню та закріпленню знань іноземної мови.

Мовленнєва взаємодія студентів проходить за співучастю викладача в найрізноманітніших формах: парах, триадах, невеликих групах, з усією групою.

Робота в парах передбачає синхронне виконання усних вправ усіма студентами у формі спілкування двох партнерів і забезпечує безпосередній контакт мовців.

Ділова гра на заняттях з іноземної мови є формою навчання, яка моделює життєві ситуації, явища, процеси, види професійної діяльності. При безпосередній включеності викладача до ігрової діяльності на занятті педагогічна взаємодія базується на колективізмі та близькості суб'єктів навчального процесу, в той час як опосередкованість включеності викладача до гри (суб'єкт-об'єкт) полягає в організації проведення ігрової діяльності.

Роль сприятливого психологічного клімату на занятті з іноземної мови є дуже важливою: це забезпечення успішної педагогічної взаємодії, високих досягнень у вивченні іншомовного спілкування та ефективної реалізації цілей заняття.

Клімат співробітництва на заняттях з іноземної мови передбачає атмосферу психологічної свободи студента, право на власний вибір, на власне рішення.

Навчання іноземної мови у вищому навчальному закладі — це, перш за все, спільна діяльність викладача та студентів, де студент є суб'єктом навчання та спілкування нарівні з викладачем. Вступаючи в стосунки співробітництва, викладач орієнтується на особистість студента та перспективи його розвитку. Від поведінки викладача буде залежати, чи відчує себе студент партнером у спілкуванні з ним. Викладач повинен завжди бути доброзичливим, говорити природно, невимушено, звертаючи увагу на реакцію співрозмовника. При спілкуванні кожен з суб'єктів взаємодії повинен враховувати інтереси співрозмовника, стежити за виразністю своєї інтонації, жестів, міміки, за тим, як він рухається, стоїть, сидить.

Особистості викладача та студента на занятті з іноземної мови повинні максимально взаємодіяти, ефективно впливати один на одного та плідно співпрацювати, що є джерелом оволодіння необхідними знаннями, вміннями та навичками з іноземної мови.

Інтерактивні форми роботи, безперервне спілкування на іноземній мові, історія та культура країни-носія становлять невід'ємну складову оптимальної педагогічної співпраці суб'єктів навчального процесу.

Сергієнко М.А., асистент кафедри міжнародного менеджменту

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОЕКТНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВПРОВАДЖЕННІ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Протягом останніх років застосування концепції компетентнісного підходу в освітньому процесі отримує все більше поширення у вітчизняних ВНЗ. Пов'язано це, в першу чергу, зі зростаючими вимогами ринку щодо рівня підготовки фахівців. Роботодавцям уже не вистачає лише певного набору знань і навичок у випускників, що є притаманним для класичного підходу до освіти, напровадженню цьому, все більш актуальним стає володіння так званими компетенціями. Поняття «компетенція» охоплює сукупність взаємопов'язаних якостей особистості (знань, умінь, навичок, способів діяльності), що дозволяють вирішувати складні, непередбачувані ситуації. Так, наприклад, компетенції менеджера можуть включати в себе: системність мислення, вміння аналізувати ситуацію, навички ведення переговорів та управління персоналом, знання в області економіки і т.д. Освоєння визначеного рівня компетенції передбачає здатність використовувати і поєднувати знання, вміння, навички залежно від мінливих вимог конкретної ситуації або проблеми.

За законами ринкової економіки необхідні для певної професійної діяльності компетенції повинен визначати роботодавець. І якщо освітній процес розглядати як проект (у методології проектного управління), метою якого є підготовка фахівців, що відповідають вимогам ринку, то оволодіння набором необхідних компетенцій буде свідчити про досягнення мети даного освітнього проекту. Основними критеріями успішності досягнутого результату буде затребуваність фахівців у даній сфері діяльності і високий ступінь задоволеності роботодавця, який, по суті, є замовником у цьому проекті.

Для успішного формування професійної компетентності студентів найприйнятнішим є проектний метод навчання. В основі цього методу лежить розвиток пізнавальних, творчих навичок,

уміння самостійно конструювати свої знання, вміння орієнтуватися в інформаційному просторі, розвиток критичного мислення. Необхідність проектного навчання обумовлена вимогами сучасності. Традиційний «знаннєвий» підхід, що зберігається у вищій освіті досьгодні та реалізується у традиційній формі лекційно-семінарських занять і який зорієнтований на вже досягнутий рівень розвитку наук та освоєння існуючих технологій, принципово не відповідає вимогам сучасного динамічного інформаційного суспільства, яке розвивається в умовах глобалізації. Науково-технічний прогрес вимагає ефективних засобів організації самостійної навчальної діяльності. Для розвитку проектного мислення необхідним є: неперервність у формуванні проектної культури; достатня «критична маса» носіїв проектної культури, навчання і освіта яких забезпечує певне розуміння інтеграції різноманітних знань; наявність налагодженої системи комунікацій для вільного розповсюдження проектної культури.

В сучасних умовах розвитку освіти, стають актуальними розробка і застосування доцільних педагогічних технологій, котрі дозволяють активувати самостійну пізнавальну діяльність студентів і забезпечують їх підготовку не лише до виконавчої діяльності, а й до самостійної постановки та вирішення питань і до самоосвіти. У зв'язку з цим необхідним є введення проектного навчання як дидактичного середовища, що активізує формування компетенцій, які складають професійну компетентність у проектній діяльності.

Таким чином, для організації освітнього процесу відповідно до компетентісної концепції, необхідно забезпечити постійний зворотний зв'язок з одного боку з роботодавцем, який повинен уміти чітко формулювати необхідні компетенції, з іншого боку — з навчальним закладом і конкретно випускаючою кафедрою. Проблеми у забезпеченні нового підходу виникають і з того, і з того боку. Досить складно роботодавцю сформулювати необхідний набір компетенцій або вони є, як правило, занадто вузькими, специфічними. Кожен роботодавець у цьому процесі керується своїм розумінням і своїм досвідом у відповідній сфері діяльності. Перехід навчального закладу на компетентісний підхід в освіті також пов'язаний з виникненням низки серйозних проблем тому потрібна серйозна робота щодо перегляду навчальних програм, у них необхідно згрупувати дисципліни у відповідності з певними компетенціями, можливо, додати відсутні курси і відкоригувати наявні. У цілому, не дивлячись на труднощі, які виникають при впровадженні компетентісного підходу в освітній процес, перехід на нову концепцію за допомогою методології проектного управління забезпечує перехід на якісно новий рівень у системі освіти.

Сініцина Н.М., старш. викл.,
кафедра іноземних мов факультету МЕІМ

ВИБІР ТЕКСТІВ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ З УРАХУВАННЯМ СУЧАСНИХ ВИМОГ ДО МОВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ

Згідно з останніми даними, сучасні вимоги до фахівців, які прагнуть працювати в успішних компаніях, особливо в транснаціональних, стосуються не тільки освіти кандидатів і їх вмінь і навичок у певній сфері діяльності, але також їх уміння слухати та розуміти співрозмовника, успішно вести бесіду та переговори, працювати в команді та виявляти творчі здібності та підходи.

Ці вимоги не можуть не впливати на методику та цілі навчання іноземним мовам у вищих навчальних закладах, зокрема, в економічному університеті, тому що це потреби сучасного глобального суспільства, і вони повністю відповідають тим завданням вивчення мов, які сформульовані в документі «Загальноєвропейські компетенції володіння іноземними мовами. Вивчення, викладання, оцінювання» («Common European Framework of Reference. Learning, Teaching, Assessment»). Головне в цьому детальному описі вмінь і навичок тих, хто навчається на різних рівнях, функціональний підхід. Особи, що вивчають і вживають мову, розглядаються як суб'єкти соціальної діяльності, які вирішують завдання, що не обов'язково стосуються мови, в певних умовах, в певній ситуації. Вказується на те, що вивчення та вживання мови передбачає дії, в процесі виконання яких людина, яка навчається, розвиває не тільки мовну компетенцію, але також загальну та комунікативну.

Деякі дослідники виділяють культурно-мовну компетенцію як особливу, суміжну з мовною, компетенцію. Це не тільки знання мови, але й відповідного культурного середовища, наявність знань і навичок, необхідних для адекватної комунікації. Важлива також соціолінгвістична компетенція — вміння враховувати соціолінгвістичний контекст комунікативного акту, специфіку ситуації спілкування, соціальний статус співрозмовника. Для цього необхідно мати уявлення про